

PROGRAMUL DE INSTRUIRE CONTINUĂ ȘI LICENȚIERE A ANTRENORILOR DE HANDBAL

1. Motivarea implementării programului de instruire continuă și licențiere a antrenorilor de handbal

- Handbalul este unul dintre sporturile cele mai populare din România;
- Este jocul sportiv cu palmaresul cel mai reprezentativ;
- Mediatizarea intensă din ultimii cinci ani, creșterea numărului de baze sportive și creșterea nivelului de colaborare cu instituțiile administrative locale și centrale;
- Lipsa interesului majorității antrenorilor pentru instruirea continuă;
- Necesitatea reactualizării concepției unitare de instruire și pregătire a echipelor;
- Îmbunătățirea modalității de evaluare a specialiștilor din domeniu;
- Lipsa unui instrument la îndemâna departamentului tehnic al FRH de dirijare și controlare a nivelului pregătirii generale și specifice a antrenorilor care activează în competițiile interne.

2. Obiectivele programului de instruire continuă și licențiere a antrenorilor de handbal

- Îmbunătățirea nivelului de cunoștințe generale și specifice ale antrenorilor, în funcție de nivelul la care activează;
- Asigurarea cadrului adecvat perfecționării și evaluării profesorilor și antrenorilor care activează în sistemul competițional al FRH;
- Creșterea calității procesului de antrenament și instruire;

3. Organizarea programului de instruire continuă și licențiere a antrenorilor de handbal

- 4 grupe de licențiere, împărțite în așa fel încât să țină cont de vârstă și specificul pregătirii:
  - o Licență D – juniori III (facultativ pentru juniori IV și minihandbal)
  - o Licență C – juniori II și Juniori I
  - o Licență B – Divizia A
  - o Licență A – Liga Națională

- Perfecționarea este continuă și se organizează sub diverse forme:
  - o Stagii zonale FRH pentru licențele D (J IV si Minihandbal)
  - o Stagii naționale FRH pentru licențele D si C (J III, II si I)
  - o Stagii naționale FRH sau Internaționale IHF sau EHF desfășurate în țările membre ale Rink Convention pentru licența B si A (facultative si pentru licența C si D);
- Prima parte a proiectului privind programul de instruire continuă și licențiere a antrenorilor de handbal se desfășoară pe o durată de 3 ani: 2015 – 2018, perioadă în care se vor încadra profesorii și antrenorii în funcție de interes, valoare și activitate.

4. Cadrul general de licențiere

Prezența în competițiile naționale la toate categoriile de vârstă, în calitate de antrenor principal este condiționată de obținerea categoriei de licență corespunzătoare, valabile pentru sezonul respectiv. Cheltuielile aferente întregului proces de licențiere vor fi suportate de către cluburile ale căror angajați sunt profesorii și antrenorii respectivi.

LICE NȚA	CATEGORIA LA CARE POATE ACTIVA	CONDIȚII MINIME DE PARTICIPARE ȘI OBTINERE A LICENȚEI F.R.H.	CONȚINUTUL CURSULUI
D	Juniori III si Facultativ pentru Juniori IV si Minihandbal	<ul style="list-style-type: none"> - Carnet antrenor categoria antrenor asistent; - 1 an experiență ca antrenor fără participare în conducerea jocurilor oficiale <p>Dacă un antrenor categoria D nu dorește să urmeze cursurile de licențiere corespunzătoare categoriei C, va fi testat periodic, la doi ani, conform procedurilor corespunzătoare licenței D. Dacă un antrenor cu licența D nu îndeplinește cerințele de promovare, acesta va avea</p>	<p>Total 24 ore</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psihopedagogie (caracteristici vârstă prepubertară și pubertară) – 2 ore - Fiziologie (caracteristici vârstă prepubertară și pubertară) – 2 ore - Antrenament sportiv: noțiuni generale – 2 ore; - Noțiuni de regulament – 2 ore; - Pregătire fizică adaptată vârstei – 4 ore - Tehnică în atac și apărare adaptate nivelului de vârstă, în conformitate cu modelul de joc – 6 ore - Tactică individuală și

		<p>posibilitatea să repete examinarea la o dată ulterioară, stabilită de Comisia de evaluare, la sediul F.R.H. Dacă nici la sesiunea de reexaminare nu a reușit să îndeplinească cerințele de promovare va trebui să refacă cursul de licențiere și să participe din nou la evaluare.</p>	<p>colectivă, în conformitate cu modelul de joc – 4 ore;</p> <p>Evaluare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Practico-metodică – condiție de participare la evaluarea scrisă; - Teoretică – din tematica cursului.
C	Juniori II și I	<ul style="list-style-type: none"> - Carnet de antrenor categoria antrenor (echivalentul categoriei a III-a vechi); - Doi ani vechime de la obținerea categoriei anterioare; - Participare la două stagii zonale sau un stagiu național; <p>Dacă un antrenor categoria C nu dorește să urmeze cursurile de licențiere corespunzătoare categoriei B, va fi testat periodic, la doi ani, conform procedurilor corespunzătoare licenței C. Dacă un antrenor cu licența C nu îndeplinește cerințele de promovare, acesta va avea posibilitatea să repete examinarea la o dată ulterioară, stabilită de Comisia de evaluare, la sediul F.R.H. Dacă nici la sesiunea de reexaminare nu a reușit să îndeplinească cerințele de promovare va trebui să refacă cursul de licențiere și să participe din nou la evaluare.</p>	<p>Total 30 ore</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psihopedagogie (caracteristici vârstă pubertară și postpubertară) – 2 ore; - Fiziologie (caracteristici vârstă pubertară și postpubertară) – 2 ore; - Antrenament sportiv: generalități, priorități specifice vârstei, planificare și programare – 4 ore; - Noțiuni de regulament – 2 ore; - Pregătire fizică generală și specifică – 6 ore; - Tehnică în atac și apărare în conformitate cu modelele de joc specifice fiecărei vârste, conținut și metodică – 4 ore; - Tactică individuală și colectivă (în atac și apărare) în conformitate cu modelele de joc specifice fiecărei vârste, conținut și metodică – 4 ore; - Profilul jucătorului pe posturi, individualizare – 6 ore; <p>Evaluare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Practico-metodică – condiție

			<p>de participare la evaluarea scrisă;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teoretică – din tematica cursului.
B	Divizia A	<ul style="list-style-type: none"> - Carnet de antrenor, categoria antrenor senior (echivalentul categoriei a II-a vechi) - 4 ani experiență de la obținerea categoriei anterioare; - Participarea anuală la stagiile FRH sau un stagiu internațional anual. <p>Dacă un antrenor categoria B nu dorește să urmeze cursurile de licențiere corespunzătoare categoriei A, va fi testat periodic, la doi ani, conform procedurilor corespunzătoare licenței B.</p> <p>Dacă un antrenor cu licența C nu îndeplinește cerințele de promovare, acesta va avea posibilitatea să repete examinarea la o dată ulterioară, stabilită de Comisia de evaluare, la sediul F.R.H. Dacă nici la sesiunea de reexaminare nu a reușit să îndeplinească cerințele de promovare va trebui să refacă cursul de licențiere B și să participe din nou la evaluare.</p>	<p>Total 26 ore</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fiziologie – 2 ore; - Psihopedagogie – 2 ore; - Antrenament sportiv: particularități, planificare programare – 2 ore; - Noțiuni de regulament și interpretări – 2 ore - Pregătire fizică – 4 ore; - Tehnică în atac și apărare: conținut, metodică (perfecționare) – 4 ore; - Tactică individuală atac și apărare – 4 ore; - Tactică colectivă atac și apărare – 4 ore; - Evaluarea performanțelor sportive – 2 ore; <p>Evaluare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Practico-metodică – condiție de participare la evaluarea scrisă; - Teoretică – din tematica cursului.
A	Liga Națională, Antrenorii loturilor nationale si cei de la CNE	<ul style="list-style-type: none"> - Carnet de antrenor, categoria maestru (echivalentul categoriei I vechi); - Minim 5 ani de 	<p>Total ore: 28 ore</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psihopedagogie – 2 ore; - Fiziologie – 2 ore; - Antrenament sportiv particularități, planificare

		<p>experiență de la obținerea licenței B;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Promovarea examenului pentru Licență A, participarea la două cursuri internaționale sau participarea anuală la cursurile naționale anuale organizate de FRH. - În intervalul celor 5 ani, susținerea a două lecții practico-metodice în cadrul cursurilor naționale sau regionale. Se vor accepta maximum 2 lectori la fiecare curs. <p>Dacă un antrenor cu licența B nu îndeplinește cerințele de promovare, acesta va avea posibilitatea să repete examinarea la o dată ulterioară, stabilită de Comisia de evaluare, la sediul F.R.H. Dacă nici la sesiunea de reexaminare nu a reușit să îndeplinească cerințele de promovare va trebui să refacă cursul de licențiere A și să participe din nou la evaluare.</p>	<p>programare – 2 ore;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Noțiuni de regulament și interpretare – 4 ore; - Pregătire fizică – 4 ore; - Tehnică în atac și apărare: conținut, metodică (perfecționare) – 4 ore; - Tactică individuală atac și apărare – 4 ore; - Tactică colectivă atac și apărare – 4 ore; - Evaluarea performanțelor sportive – 2 ore; <p>Evaluare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Practico-metodică – condiție de participare la evaluarea scrisă; - Teoretică – din tematica cursului.
--	--	--	---

MODALITATE DE DESFASURARE A CURSULUI DE LICENȚIERE FRH PENTRU PERIOADA 2015 – 2018

Pentru perioada 2015 – 2018 sunt valabile următoarele excepții de la activitățile aferente licențierii FRH:

	Participare	Examinare
Antrenori categoria maestru (I, vechi) + vechime in activitate – 30 ani	NU	NU
Antrenori categoria maestru (I, vechi) + vechime in activitate – 20 ani	DA	NU
Antrenori categoria antrenor senior (II, vechi) + vechime in activitate 30 ani	DA	NU
Antrenorii cu rezultate deosebite obținute până la data începerii acestui proiect se asimilează „Licenței A” și nu au obligativitatea de a participa la cursul de licențiere organizat de FRH.		

PENTRU ANUL COMPETITIONAL 2015 – 2016 (SESIUNE 2015)

DREPTUL DE A CONDUCE JOCURILE, PENTRU ANUL COMPETITIONAL 2015 – 2016, INDIFERENT DE CATEGORIE, VA FI CONDITIONAT DE OBTINEREA LICENȚEI ”C”.

Vor participa si vor fi evaluați doar teoretic corespunzător **licenței “C”**, indiferent de categoria de vârstă la care vor participa in competițiile anului 2015-2016, toti antrenorii, posesori ai carnetului de antrenor, **minim categoria ”antrenor asistent”** (V, IV vechi), **excepție făcând antrenorii înscriși pentru competiții corespunzătoare Licenței „D”**.

Antrenorii care vor participa in competițiile corespunzătoare licenței “D” in anul competițional 2015-2016, vor susține și examen practico-metodic.

Pot participa la cursurile si examinarea in vederea licențierii FRH si persoane care nu au carnet de antrenor, dar pot dovedi că urmează cursuri autorizate sau acreditate în condițiile legii, in vederea dobândirii carnetului de antrenor (studii universitare de licență – program ”Sport si performanta motrică” sau Scolii de antrenori).

Sunt excluse de la licențiere excepțiile prezentate mai sus.

PENTRU ANUL COMPETITIONAL 2016 – 2017 (SESIUNE 2016)

DREPTUL DE A CONDUCE JOCURILE, PENTRU ANUL COMPETITIONAL 2016–2017, PENTRU CATEGORIILE J II si J I

Vor participa si vor fi evaluati corespunzator **licentei “C”** antrenorii posesori ai carnetului de antrenor, minim categoria ”antrenor senior” (II vechi):

- antrenorii care nu au promovat cursul in anul 2015, posesori ai licentei „D” (anterior);
- antrenorii noi intrați in sistem la această categorie.

Sunt excluse de la licențiere exceptiile prezentate mai sus.

Vor participa si vor fi evaluati corespunzator **licentei “B”**:

- antrenori licențiați ”C”, minim 3 ani experienta in calitate de antrenor, categoria antrenor (III, vechi);

Antrenorii ce activeaza corespunzator licentei “A” vor avea drept de participare cu conditia participării la cursuri si evaluarea corespunzatoare licentei ”B”.

Sunt excluse de la licențiere exceptiile prezentate mai sus.

PENTRU ANUL COMPETITIONAL 2016 – 2017 (SESIUNE 2016)

DREPTUL DE A CONDUCE JOCURILE, PENTRU TOATE CATEGORIILE VA FI CONDITIONAT DE OBTINEREA LICENTEI CORESPUNZATOARE CATEGORIEI

Vor participa si vor fi evaluati corespunzator **licentei “C”**:

- antrenorii care nu au promovat cursul in anul 2014, 2015
- antrenorii noi intrați în sistem.

Sunt excluse de la licențiere exceptiile prezentate mai sus.

Vor participa si vor fi evaluati corespunzator **licentei “B”**:

- antrenori licențiați ”C”, minim 3 ani experienta in calitate de antrenor, categoria antrenor (III, vechi);

Sunt excluse de la licențiere exceptiile prezentate mai sus.

Vor participa si vor fi evaluati corespunzator **licentei “A”**:

- antrenori licențiați ”B”, minim 4 ani experienta in calitate de antrenor, categoria antrenor senior (II, vechi)
- Sunt excluse de la licențiere exceptiile prezentate mai sus.

PENTRU PERIOADA 2015-2018

ANTRENORI ECHIPE SENIORI ROMANI – IN CALITATE DE ANTRENORI PRINCIPALI LA ECHIPELE DE CLUB DIN Liga Națională de Handbal

Au obligativitatea:

- de a avea carnet de antrenor minim categoria antrenor senior (II, vechi) sau Antrenor Maestru (cat. I vechi) pentru echipele participante în Competițiile Europene (Conform Rink Convention, începând cu Sezonul 2014 - 2015);
- de a participa la cursul de perfecționare FRH și la un curs internațional în condițiile menționate mai sus;
- de a susține 3 cursuri x 3 ore, zonal pe durata fiecărui an competițional;

Neîndeplinirea acestei obligații pe perioada unui an competițional, atrage după sine, amendarea clubului în cauză, conform ..... și pierderea dreptului de a antrena în LN pentru sezonul următor.

Neplata amenzii atrage neînscriserea echipei în ediția următoare de campionat (conform ....).

ANTRENORI ECHIPE SENIORI STRAINI – IN CALITATE DE ANTRENORI PRINCIPALI LA ECHIPELE DE CLUB

Au obligativitatea:

- prezenta dovada unei licențe din țara de origine echivalentă cu licența A;
- de a participa la cursul de perfecționare FRH;
- de a participa la un curs internațional de perfecționare conform mențiunilor de mai sus;
- În cazul semnării contractului după desfășurarea cursului FRH, o dovada a participării la un curs internațional de perfecționare conform mențiunilor de mai sus + taxa conform ..... În cazul neparticipării în anul respectiv la un curs internațional, până la terminarea anului competițional va trebui să prezinte dovada înscrierii (participării) la un astfel de curs.
- de a susține 3 cursuri x 3 ore, zonal pe durata fiecărui an competițional;

Neîndeplinirea acestei obligații pe perioada unui an competițional, atrage după sine, amendarea clubului în cauză, conform ..... și pierderea dreptului de a antrena în LN Handbal pentru sezonul următor.

Neplata amenzii atrage neînscrierea echipei în ediția următoare de campionat (conform R.....).

ANTRENORII SECUNZI AI ECHIELOP DE SENIORI, TREBUIE SA INDEPLINEASCA CERINTELE DE LICENTIERE ASTFEL:

- PINA IN ANUL 2018 SA URMEZE PROGRESIV CURSURILE DE LICENTIERE, IN VEDEREA OBTINERII LICENȚEI A;
- INCEPAND CU 2018, POT FI ANTRENORI SECUNZI LA ECHIEPELE DE SENIORI ANTRENORI POSESORI AI LICENȚEI "A"

METODOLOGIE DE LICENTIERE FRH

Art. 1 (1) Dreptul de a conduce jocurile în calitate de antrenor (principal sau secund) al echipelor de Handbal care activează în Ligile Naționale de Handbal îl au numai antrenorii, posesorii ai carnetului de antrenor și ai licenței FR Handbal.

(2) Pot participa la cursurile și examinarea în vederea licențierii FRH și persoane care nu au carnet de antrenor dar pot dovedi că urmează cursuri autorizate sau acreditate în condițiile legii în vederea dobândirii carnetului de antrenor (studii universitare de licență – program "Sport și performanță motrică" sau Scoli de antrenori).

Art. 2 În vederea obținerii dreptului de a conduce jocurile în calitate de antrenor al echipelor de Handbal care activează în Ligile Naționale, FR Handbal organizează cursuri de licențiere.

Art 3. Înscrierea candidaților în vederea licențierii se face în baza dosarului personal care va cuprinde:

- a) dosar plic;
- b) copie carte de identitate (pasaport);
- c) copie carnet de antrenor (adeverință doveditoare de urmare a unor cursuri în vederea obținerii categoriei de antrenor);
- d) adeverință doveditoare a vechimii în calitate de antrenor;
- e) acte doveditoare în vederea calculării punctajului activităților;
- f) dovada achitării taxei de licențiere; pentru anul 2015-2016, cuantumul taxei este de 50 lei;
- g) cerere în care să se specifice categoria la care se solicită licențierea;

Dosarul va fi înaintat către FRH sau trimis în format electronic la adresa frh@frh.ro și bogdan.macovei@frh.ro conform desfășuratorului afișat.

Art. 4 (1) Punctajul maxim ce poate fi obținut în vederea obținerii licenței este de 100 de puncte; punctajul minim necesar pentru obținerea licenței este de 55 de puncte.

(2) Punctele pot fi obținute din evaluare (examen teoretic + practico-metodic) împreună cu punctajul acordat activităților desfășurate pe parcursul anilor.

	Punctaj activitate	Punctaj Examinare Practico-metodica	Punctaj examinare teoretica
C	Maxim 10	Maxim 50 Minim 25	Maxim 40 Minim 20
B	Maxim 30	Maxim 40 Minim 20	Maxim 30 Minim 15
A	Maxim 40	-	Maxim 60 Minim 30

**(3) In vederea evaluării activității candidaților se acorda puncte pentru următoarele activități:
GRILA DE PUNCTAJ PENTRU APRECIEREA ACTIVITATII**

ACTIVITATE		Calcul	Punctaj
	• PerformHandbal (Handbal pentru toți) (nivel I, nivel II) Mini handbal / J IV	• Pe activitate	2
	• Antrenor principal lot (participare CE, ultimii 3 ani)	• Pe an	14
	• Antrenor secund lot (participare CE, Competiții internaționale ultimii 3 ani)	• Pe an	8
	• Jucator promovat la echipa nationala (participare CE, Competiții internaționale, ultimii 3 ani)	• Pe jucator	10
	• Stagiul zonal conform cerințelor de mai sus (național) antrenori (ultimul an)	• Pe stagiul	1
	• Stagiul international antrenori (ultimul an)	• Pe stagiul	5
	• Participare competitii pana la J III nationale aprobate FRH (antrenor principal, secund echipa) – ultimul an	• Pe competitie	5
	• Participare competitii internationale (antrenor principal, secund) – ultimul an	• Pe competitie	7
	• Alte activitati, voluntariat, aprobate CA	• Pe activitate	1 – 5
	• Alte activitati, voluntariat, aprobate CA	• Pe categorie	10
Campionat national (J II si II) ultimii 2 ani	Loc I	Pe categorie	8
	Loc II		6
	Loc III		4
	Loc IV		

Art. 5 Pe parcursul desfasurarii licentierii, dosarul personal va fi completat cu urmatoarele documente:

- fisa personala de evaluare a activitatii;
- fisa de evaluare a examinarii practico–metodice;
- fisa de evaluare a examinarii teoretice.

Art. 6 Nu se accepta derogări sau amânări ale nici unei activități prevăzute în programul de licențiere (cursuri zonale, naționale, internaționale, evaluări);

Art. 7(1) Comisia de licențiere va fi desemnata de CA, validata de Comitetul Director, și poate fi alcătuită din 3 – 5 persoane.

(2) Conținutul grilei de evaluare este elaborată de către comisia de licențiere.

Art. 8(1) Licența FRH se acordă de către comisia de licențiere, în urma validării rezultatelor de către Comitetul Director.

(2) Rezultatele evaluărilor sunt publice și vor fi postate pe site-ul FR Handbal.

Aprobat în ședința Consiliului de Administrație din data de 21.03.2015.